

دومین همایش جامعه مهندسی و دستاوردهای حمل و نقل به همت کانون مهندسين فارغ‌التحصیل دانشکده‌های فنی دانشگاه تبریز و با حمایت وزارت راه و ترابری، معاونت آموزش، تحقیقات و فناوری پژوهشکده حمل و نقل و فصلنامه پیام در تاریخ ۲ آذر ماه ۱۳۸۵ هم‌زمان با گردهمایی پانزده کانون برگزار گردید. در این همایش ابتدا دکتر هوشنگ کاتبی رئیس دانشکده مهندسی عمران دانشگاه تبریز در مورد «نیاز به متخصصان راه و حمل و نقل»

عمران از نظر تئوری و عملی دانش بیشتری داشته باشند، احساس خواهد شد. با توجه به این‌که پروژه‌های حمل و نقل ابعاد و هزینه عظیمی دارند، عدم اجرای صحیح یا عدم اطلاع از دستاوردهای عملی ممکن است خسارات قابل توجهی به سرمایه‌های ملی کشور وارد کند». آقای دکتر کاتبی به گزارشی از وضعیت راهسازی در ایالات متحده در دهه ۸۰ میلادی اشاره کردند و خسارت ناشی از احداث بزرگراه‌ها و جاده‌ها روی خاک‌های رسی قابل تورم در صنعت

حمل و نقل را بالغ بر ۹ بیلیون دلار اعلام کردند و از این رو اهمیت نگرش علمی و دقت در اجرای این طرح‌ها را مورد تأکید قرار دادند. «استفاده از تکنیک‌های تثبیت، اصلاح و بهبود خاک علاوه بر طولانی نمودن عمر روسازی کیفیت خدمت جاده را در طولانی مدت حفظ می‌کند. با توجه به طرح‌های اجرا شده در برخی از کشورهای آفریقایی به نظر می‌رسد که بعضی از این کشورها از نظر به کارگیری روش‌های علمی جدید در جایگاه بهتری نسبت به ایران قرار دارند.

مطالبی ارائه کردند. ایشان حمل و نقل را یکی از شاخصه‌های اصلی توسعه اقتصادی و اجتماعی معرفی کردند: «در بحث توسعه، سیستم‌های حمل و نقل از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. این سیستم‌ها به مانند یک شبکه گردش خون نیاز را در کالبد اقتصادی کشورها توزیع می‌کنند. در صورت سوق دادن پروژه‌های عمرانی ملی به سوی طرح‌های راه و راه‌آهن که برای توزیع عادلانه امکانات و جمعیت اجتناب‌ناپذیر است، نیاز به مهندسانی که نسبت به مهندسان عمومی

همایش جامعه مهندسی و دستاوردهای صنعت حمل و نقل

تکنولوژی‌های جدید علاوه بر این که یک جاده خوب از نظر فیزیکی و مکانیکی ارائه می‌کنند، با محیط زیست نیز سازگاری دارند». در پایان ایشان با اشاره به پذیرش دانشجو در پنج گرایش در دانشکده مهندسی عمران دانشگاه تبریز اظهار امیدواری کردند در آینده به کمک فارغ‌التحصیلان رشته مهندسی راه، صنعت حمل و نقل کشور سامان پذیرد.

در ادامه همایش مهندس احمد خرم در مورد تاریخچه حمل و نقل سخنرانی کردند. در ابتدا ایشان به معرفی آثار پروفیسور "لستر تارو" که به مدت هشت سال مشاور عالی اقتصادی

رئیس جمهور آمریکا بودند، پرداختند. "رویاری بزرگ"، "آینده سرمایه‌داری"، "ثروت آفرینان" و "برندگان و بازندگان جهانی شدن" به عنوان چهار کتاب برجسته این مؤلف معرفی شدند. آقای مهندس خرم با اشاره به قسمتی از کتاب "ثروت آفرینان" خاطر نشان کردند: «کشورهایی که در قرن جدید در سه سطح کار نکنند از بازی اقتصادی در جهان حذف خواهند شد. سطح اول نیروی تخصصی و مهارتی مورد نیاز برای حرکت در راستای توسعه است که باید به روز و در سطح جهانی باشند. سطح دوم این است که این کشورها باید به دوزیر بنا توجه کنند. الف- مخابرات ب- حمل و نقل. که اولی زیربنای جابه‌جایی اطلاعات است و دیگری زیربنای جابه‌جایی کالا و مسافر می‌باشد. سطح سوم R&D (تحقیق و توسعه) می‌باشد. بدین معنا که مشکلات مطرح شوند، مطالعه شوند، راهکار ارائه شود و راهکار ارائه شده اجرا شود». ایشان با اشاره به موقعیت کاملاً استثنایی در صنعت حمل و نقل و ترانزیت ایران، درآمد ممکن این صنعت را معادل صادرات نفت اعلام کردند.

در ادامه مهندس خرم اطلاعات آماری قابل توجهی ارائه دادند: «قبل از پیروزی انقلاب اسلامی مشاور ستیران آمایش سرزمین را تهیه کرد و در سال ۵۳، master plan حمل و نقل ایران توسط این مشاور تهیه شد. این مشاور پیش‌بینی کرده که اگر شبکه شریان‌های حمل و نقل در ایران اجرا نشود، در سال ۷۸ حدود ۱۷۰۰۰ نفر آمار تلفات جاده‌ای خواهد بود. طبق آمار اعلام شده در سال ۷۸ حدود ۱۹۶۰۰ نفر در اثر سوانح رانندگی جان خود را از دست دادند که ۵۱ درصد این تلفات درون شهری بود. برآورد نیاز به شریان‌های حمل و نقل توسط این مشاور ۱۱۵۰۰ کیلومتر بود که تاکنون حدود ۵۴۰۰ کیلومتر در کشور اجرا

شده است. با توجه به این که این نیاز حدود ۳۲ سال پیش برآورد شده است و با در نظر گرفتن قطب‌های اقتصادی و جمعیتی جدید، طبق آخرین بررسی که در سال ۸۲ صورت گرفت، نیازمند حدود ۱۶۵۰۰ کیلومتر راه شریانی هستیم که باید در کمتر از ۱۰ سال اجرا شوند. در سال ۸۴ نزدیک به ۲۸۰۰۰ نفر از هموطنان عزیزمان جان خود را در حوادث رانندگی از دست دادند. سالانه حدود ۱۷ درصد به خودروهای تهران اضافه می‌شود و این در حالی است که فقط ۰/۵ درصد به پروژه‌های آماده بهره‌برداری در بخش حمل و نقل افزوده می‌شود. در سال ۶۲ علی‌رغم این که طرح مشاور ستیران در دست بود و طبق

آن اولویت با جاده‌های اصلی می‌باشد، اولویت به جاده‌های روستائی تعلق گرفت. در سال جاری حدود ۲۰۰ میلیارد تومان برای جاده‌های اصلی و حدود ۱۱۰۰ میلیارد تومان برای جاده‌های روستائی هزینه خواهد شد که باعث افزایش مهاجرت به شهرها و در نتیجه افزایش حمل و نقل بین شهری می‌شود در حالی که جاده‌های اصلی بهره‌وری مطلوب را ندارند»

در ادامه وزیر سابق راه و ترابری با اشاره به مراتب طرح‌ها (چشم‌انداز، سیاست کلی، طرح آمایش، طرح کالبد ملی، master plan بخش و فرابخش، طرح توسعه استانی، کالبدهای استان، کالبدهای شهرستان کالبدهای شهر) اعلام کردند که در حال حاضر در بخش حمل و نقل طرح آمایش نداریم و کار روی طرح کالبد ملی بدون آن بی‌معنی است. «در سال ۸۰ برای تهیه master plan حمل و نقل فعالیت‌های حدود ۴۰ شرکت مشاور مورد بررسی قرار گرفت. از میان آنها ۲ شرکت واجد شرایط بودند که در نهایت شرکت "اجیس" برای عقد قرارداد انتخاب شد. مدیرعامل شرکت "اجیس"، مدیر منطقه‌ای ستیران در تهیه آمایش و master plan حمل و نقل ایران در سال ۵۳ بودند که آشنایی کامل با مناطق مختلف کشور داشتند. با این حال مدت زمان لازم برای تهیه طرح از طرف این مشاور حدود ۲/۵ سال اعلام شد. بعد از انجام فاز صفر و حدود هفتاد درصد از فاز یک با تغییراتی که در وزارت راه صورت گرفت، همکاری مشاور "اجیس" قطع شد». در خاتمه مهندس خرم اظهار امیدواری کردند با تغییر رویکرد در صنعت حمل و نقل و مساعدت جامعه مهندسی روند توسعه در این بخش احیا شود.

همایش پائیزی امسال دوم آذر ماه همراه با دومین همایش جامعه مهندسی و دستاوردهای صنعت حمل و نقل برگزار شد. در برنامه مجمع عمومی زمان قابل توجهی به سخنرانی در مورد صنعت حمل و نقل اختصاص یافت. پس از تلاوت قرآن کریم و عرض خیرمقدم به حضار، جلسه مجمع با سخنرانی مهندس طباطبایی ریاست هیأت مدیره کانون آغاز گردید. ایشان در مورد همکاری دانشگاه، صنعت و نقش و فعالیت کانون در آن مطالبی را بیان کردند. در ادامه با دعوت از آقای کهولی از اختراعات ارزشمندشان تقدیر شد. آقای رضا کهولی که متولد ۱۳۶۷ و ورودی سال ۸۴ رشته مهندسی ساخت و تولید می باشند، دو اختراع جهانی خود را معرفی کردند. طرح اول ایشان مربوط به "باروری ابرها" یا همان روش تولید باران مصنوعی می باشد که مدت زمان شروع بارش در روش های قبلی که حدود ۴۵ دقیقه بود را به حدود ۱۵ دقیقه کاهش می دهد. از مزایای دیگر این روش کنترل مکانی بهتر بارش و کنترل آلودگی و کاهش اثرات بر خاک منطقه می باشد. افزایش نیترات خاک و در نتیجه تقویت خاک و کاهش هزینه ها به حدود ۳۰ درصد روش های مشابه قبلی از مزیت های دیگر این روش می باشد. طرح دوم مهندس کهولی "وسیله حمل و نقل هوایی ویژه" می باشد که تلفیقی از هواپیما، بالن و کشتی است. زمینه های مختلف کاربرد آن در صنعت گردشگری، مسافرت در مسافت های کوتاه و حمل و نقل هوایی بدون نیاز به باند خاص می باشد. این اختراع در سال ۲۰۰۶ در شهر لندن ارائه و به عنوان اختراع برتر سال ۲۰۰۶ انتخاب گردید.

همایش پائیزی امسال دوم آذر ماه همراه با دومین همایش جامعه مهندسی و دستاوردهای صنعت حمل و نقل برگزار شد. در برنامه مجمع عمومی زمان قابل توجهی به سخنرانی در مورد صنعت حمل و نقل اختصاص یافت. پس از تلاوت قرآن کریم و عرض خیرمقدم به حضار، جلسه مجمع با سخنرانی مهندس طباطبایی ریاست هیأت مدیره کانون آغاز گردید. ایشان در مورد همکاری دانشگاه، صنعت و نقش و فعالیت کانون در آن مطالبی را بیان کردند. در ادامه با دعوت از آقای کهولی از اختراعات ارزشمندشان تقدیر شد. آقای رضا کهولی که متولد ۱۳۶۷ و ورودی سال ۸۴ رشته مهندسی ساخت و تولید می باشند، دو اختراع جهانی خود را معرفی کردند. طرح اول ایشان مربوط به "باروری ابرها" یا همان روش تولید باران مصنوعی می باشد که مدت زمان شروع بارش در روش های قبلی که حدود ۴۵ دقیقه بود را به حدود ۱۵ دقیقه کاهش می دهد. از مزایای دیگر این روش کنترل مکانی بهتر بارش و کنترل آلودگی و کاهش اثرات بر خاک منطقه می باشد. افزایش نیترات خاک و در نتیجه تقویت خاک و کاهش هزینه ها به حدود ۳۰ درصد روش های مشابه قبلی از مزیت های دیگر این روش می باشد. طرح دوم مهندس کهولی "وسیله حمل و نقل هوایی ویژه" می باشد که تلفیقی از هواپیما، بالن و کشتی است. زمینه های مختلف کاربرد آن در صنعت گردشگری، مسافرت در مسافت های کوتاه و حمل و نقل هوایی بدون نیاز به باند خاص می باشد. این اختراع در سال ۲۰۰۶ در شهر لندن ارائه و به عنوان اختراع برتر سال ۲۰۰۶ انتخاب گردید.

پس از آن مهندس آل رسول در مورد سومین کنگره ملی مهندسی عمران که در اردیبهشت سال ۸۶ در دانشکده مهندسی عمران دانشگاه تبریز و همکاری کانون با این کنگره توضیحاتی ارائه دارند. مهندس آل رسول به نیابت از مهندس صافدل که نماینده کانون در همکاری ها با سومین کنگره ملی مهندسی عمران می باشند، گزارشی ارائه دادند. ایشان با قدردانی از ریاست دانشکده عمران و دبیر کنگره با اشاره با جلسات متعدد اظهار امیدواری کردند که در زمینه برگزاری نمایشگاه "دستاوردهای صنعتی"، جذب حامیان مالی، تبلیغات رسانه ای و مکتوب و انتخاب برگزارکننده کنگره، کانون بتواند دانشکده را یاری دهد. مهندس آل رسول با دعوت از همه اعضا، خواستار ارائه پیشنهادها و راهکارهای مناسب برای برگزاری باشکوه تر کنگره مهندسی عمران شدند. در پایان ایشان از حسن توجه پیشکسوتان و کلیه اعضا قدردانی نمودند.

گروه موسیقی "سهند" نیز به سرپرستی آقای رشید وطن دوست و با همکاری مهمان ویژه گروه، جناب آقای اسفندیار قره باغی اجرای شاد و هنرمندانه ای ارائه دادند.

در پایان مراسم قرعه کشی به روال معمول و با اجرای خوب دو تن از فارغ التحصیلان جدید دانشکده فنی اجرا شد. در خلال مراسم قرعه کشی نیز آقای مهندس فصیحی به اجرای برنامه موسیقی پرداختند.

در ماهیبه

در همایش پائیزه تعداد اعضای شرکت کننده بسیار بیشتر از انتظار بود که ظاهراً دلیل آن اطلاع رسانی کانون با ارسال پیام کوتاه برای اعضا بود.

گزارش گردهمایی پائیزه کانون

۹۲

عمران، برق، مکانیک، مواد

